

AREMARK
KOMMUNE

Møteinnkalling

Utvalg: Viltnevd
Møtested: Aremark rådhus
Dato: 27.01.2020
Tidspunkt: 19:00

Eventuelt forfall må meldes snarest på tlf. 69199600.
Utvalgssekretær innkaller vararepresentanter.
Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Bjørn Jens Aksel Haugeby
leder

Ann Kristin Halvorsrud
Utvalgssekretær

Saksliste

Utvalgs- saksnr	Innhold	Unntatt offentlighet
PS 1/20	Godkjenning av innkalling	
PS 2/20	Godkjenning av saksliste	
PS 3/20	Godkjenning av protokoll fra forrige møte	
PS 4/20	Referatsaker	
PS 5/20	Klage på vedtak vedrørende søknad om erstatning for viltskader i plantefelt	
PS 6/20	Klage på vedtak PS-sak 34/19 - Søknad om skadefelling	
PS 7/20	Endring av minsteareal for hjort	
PS 8/20	Orienteringer	

PS 1/20 Godkjenning av innkalling

PS 2/20 Godkjenning av saksliste

PS 3/20 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

PS 4/20 Referatsaker

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltneemd	5/20	27.01.2020

Klage på vedtak vedrørende søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Vedlegg

- 1 Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt
- 2 Melding om vedtak Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt
- 3 Klage på vedtak vedrørende søknad om erstatning for viltskader i plantefelt
- 4 Tilbakemelding fra Aremark kommune vedrørende klage på vedtak Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt
- 5 Avklaring vedr klagebehandling av søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Saksopplysninger

Aremark kommune mottok søknad om erstatning for viltskader i plantefelt i brev datert den 14.10.2019 fra Svend-Erik Hansesæter. Søknaden tok for seg hjortebestandens utvikling i området og en redegjørelse over skader på skogplanter med økonomiske konsekvenser forårsaket av hjorten. Søknaden ble behandlet som en søknad om økonomisk erstatning for hjortens skader på skogplanter. Søknaden ble behandlet i Viltneemnda som sak PS 35/19 den 25.11.2019 der det ble fattet følgende vedtak: «Med hjemmel i Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort avslår Aremark kommune søknaden av 14.10.2019 fra Svend - Erik Hansesæter om erstatning for viltskader i plantefelt forårsaket av hjort.»

Aremark kommune mottok klage på vedtaket den 12.12.2019. Klagen var fremmet innen klagefristen og tas dermed opp til behandling. I klagen fremkommer det meninger om forvaltningen av hjort i Aremark, samt misnøye vedrørende mangel på veiledning om hvilke tiltak han som grunneier skal utøve i forhold til skader forårsaket av hjorten innen skogbruket. I tillegg var det misnøye over at søknaden ble avslått basert på økonomi når problemet er mer kompleks. Det var også en del spørsmål om forvaltning og tiltak. Ut fra framstillingen av klagen var saksbehandler i tvil om klagen var en klage på vedtaket fattet i sak 35/19 eller om det

var utveksling av synspunkter og spørsmål i tilknytning til hjorteviltforvaltningen, veiledning og videre tiltak vedrørende skadene. Administrasjonen sendte et brev tilbake til Hansesæter datert 17.12.2019 som svarte ut en del av spørsmålsstillingene samt med en forespørsel om det var en reel klage på vedtaket. Aremark kommune mottok tilbakemeldingen den 20.12.2019 om at han påklaget vedtaket om økonomisk dekning av tapet.

Vurdering

I brevet av 14.10.2019 ble det søkt om erstatning på et konkret beløp på kr. 24 250.- for å dekke kostnadene for å skjære ned ødelagte planter og for å plante nytt. Det var det rådmannen anså det ble søkt om og som var grunnlaget for rådmannens forslag til vedtak. Viltneemnda fattet vedtak i saken nr. 35/19 og hjemlet i «Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort» der det i § 5 framkommer at det ikke er anledning å benytte seg av fondet til erstatning av skader som er utført av vilt. Det er kun til forebyggende tiltak midler fra viltfondet kan benyttes til. Aremark kommune er også i den økonomiske situasjonen at det ikke er avsatt midler til denne type erstatninger. Dette var bakgrunnen for vedtak i saken.

I klagen av 12.12.2019 framkommer det misnøye med veiledningen i forbindelse med beiteskadene. Dette ble det gitt tilbakemelding på i brevet fra Aremark kommune den 17.12.2019. Kommunens veiledningsansvar i slike saker anser rådmannen ikke er gjenstand for klagebehandling etter forvaltningsloven. Det samme gjelder de andre spørsmålene i brevet som er av forvaltningsmessig art. Hjorten forvaltes av kommunen gjennom kommunale målsetninger og kommunal forskrift om åpning av jakt på arten, samt vedtatt minsteareal. I tillegg kommer annet lovverk som blant annet Naturmangfoldloven og forskrift om forvaltning av hjortevilt. Momentene som har kommet fram i brevene belyser situasjonen med hjort i kommunen og hvilken påvirkning den har ved ansamling i større bestander på mindre områder. Dette er viktige å ta med seg videre i den kommunale forvaltningen av hjorten.

Det som er gjenstand for klagebehandling i denne saken er avslaget på søknaden om økonomisk erstatning. Basert på de momenter som fremkommer i denne saken anbefaler rådmannen at Viltneemndas vedtak i sak 35/19 opprettholdes og at klagen dermed ikke tas til følge. Saken avgjøres endelig i kommunens klagenemnd.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort avslår Aremark kommune søknaden av 14.10.2019 fra Svend - Erik Hansesæter om erstatning for viltskader i plantefelt forårsaket av hjort

Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Til Ann Kristin Halvorsrud

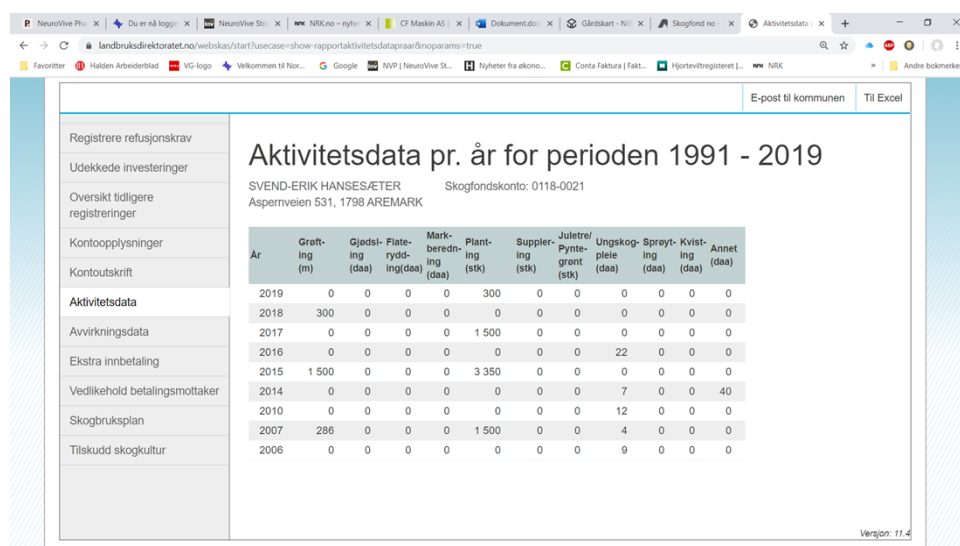
Aremark kommune

Østre Aspestrand 14.10.2019

På grunn av eksplosiv bestand av hjort rundt i Aspestrand området så har det blitt en stor påkjenning på skogen. Flere nyplantinger er beitet helt ned og ødelagt, det er spesielt to plantefelt hos meg som er ødelagt. Planter som ble plantet våren 2017 ble beitet ned første vinteren, her gikk hjorten systematisk til verks og spiste samtlige toppskudd på nyplantet granplanter. Året etter så vokste det ut sideskudd på plantene og da fortsatte hjorten å beite på dem, nå har de fått en form som en hagebusk. Det er helt tydelig at viltforvaltningen i Aremark kommune ikke har tatt hjorten på alvor og laget konsekvensutredning men bare bestemt seg for at vi skal avle opp en stamme av hjort. Stammen har vokst seg stor i rekordfart og fjorårets kvote på 5 dyr ble full i løpet av 9 dager. Årets kvote ble fylt på 10 dager hvorav 6 hjort ble skutt her og like i nærheten. Det er ingen grunneiere i området som ønsker å ha en hjortestamme spesielt med tanke på de store konsekvensene som det har for skogen.

Det ble observert hjort i de to aktuelle områdene allerede samme året som feltene ble plantet, mange spor, brunstgroper og avføring ble også oppdaget. I de berørte områdene ble det skutt en kulle og en voksen bukk under årets hjortejakt, det er observert flere hjort i plantefeltene etter at jakten var over. Det er ikke helt uvanlig å se hjort i området hvis man går tur i skogen. Så for øvrig en stor hjortebukk sammen med 3 koller, observasjonen er registrert i hjorteportalen for noen dager siden. Kjell Ove Burås er blitt kontaktet ang de to bestandene hos meg som er skadet. Trengs det videre taksering så kan Kjell Ove Burås eller Simen Løken Skogbruksleder i Glommen Mjøsen skog bistå.

Utdrag fra min skogfondskonto:

Registrere refusjonskrav
Udekkede investeringer
Oversikt tidligere registreringer
Kontoopplysninger
Kontoutskrift

Aktivitetsdata pr. år for perioden 1991 - 2019

SVEND-ERIK HANSESÆTER Skogfondskonto: 0118-0021
Aspernveien 531, 1798 AREMARK

År	Groft- ing (m)	Gjødsel- ing (daa)	Plante- rydd- ing(daa)	Merk- bered- ing (daa)	Plant- ing (stk)	Supplier- ing (stk)	Juletr/- pynte- grønt (stk)	Ungskog- pleie (daa)	Sprøyte- ing (daa)	Kvist- ing (daa)	Annet (daa)
2019	0	0	0	0	300	0	0	0	0	0	0
2018	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	1 500	0	0	0	0	0	0
2016	0	0	0	0	0	0	0	22	0	0	0
2015	1 500	0	0	0	3 350	0	0	0	0	0	0
2014	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	40
2010	0	0	0	0	0	0	0	12	0	0	0
2007	286	0	0	0	1 500	0	0	4	0	0	0
2006	0	0	0	0	0	0	0	9	0	0	0

Version: 11.4

Våren 2017 ble det plantet 1500 planter i Teig 2 bestand 26 og 33, mesteparten av plantene er pr nå ødelagt. De plantene som er ødelagt må skjæres ned med ryddesag og man må supplere, plante hele feltene på nytt snarest våren 2020 med M 60 (2 årlige planter).

Jeg er interessert i å ha en bærekraftig og sunn skog, men vet ikke hva som lønner seg økonomisk i det tilfelle her. Vi er pålagt av myndighetene å plante ny skog etter hogst, men det føles nytteløst når alt blir beitet ned av hjort. Dette er bare starten på et problem som kommer til å ende i en katastrofe for skogbruket., men ikke noe nytt fenomen. Alle steder der det er store stammer med hjort så kan det være enorme beiteskader på skogen.

Kostnadsoverslag: innkjøp av 1500 planter x 3,75,- = 5625,-

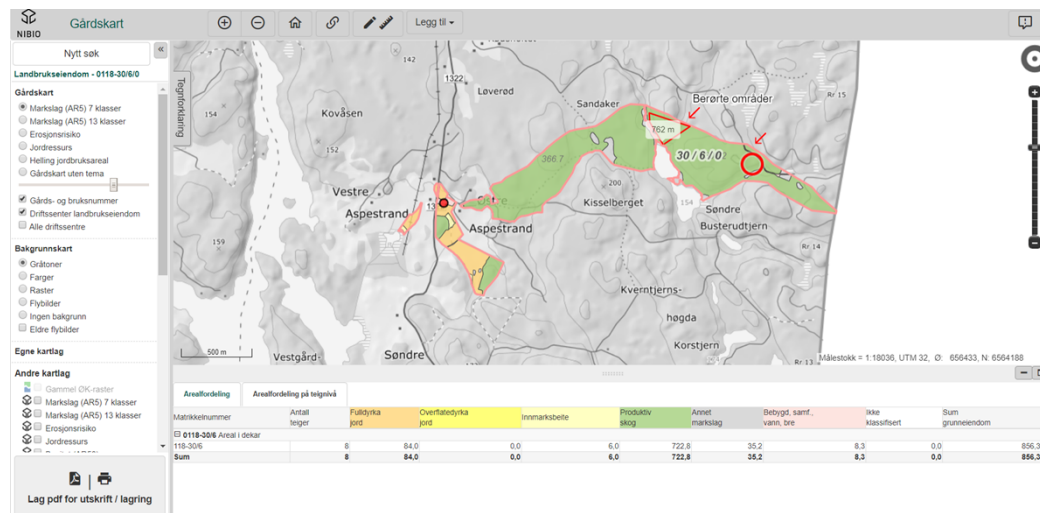
Skjære ned ødelagte granplanter med ryddesag: 5 timers arbeid a kr 350 pr time = 1750,-

Nyplanting 1500 planter M 60 = 5625,-

Kostand: 13000,-

Kostnader for innkjøp og planting i 2017 er Kr: 11250,-

Kart over området:

Ønsker at Aremark kommune dekker tapet som jeg har hatt og tar kostnaden for å skjære ned ødelagte planter og for å plante nytt, av en total kostnad på kr 24 250,-

Hilsen Svend-Erik Hansesæter

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

Svend-Erik Hansesæter
Aspernveien 531
1798 Aremark

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2019/565-3

Saksbehandler
Ann Kristin Halvorsrud

Dato
27.11.2019

Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

*Vedtaket kan påklages til **Aremark kommune**. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til Aremark kommune., Angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Ann Kristin Halvorsrud
miljøvernkonsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Postadresse/Besøksadresse
, 1798 AREMARK

Telefon
69 19 96 00

Bank
1050.07.01329

E-post:

www.aremark.kommune.no

Org.nr
940875560

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: K46
Arkivsaksnr: 2019/565-2
Saksbehandler: Ann Kristin Halvorsrud

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnemd	35/19	25.11.2019

Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Vedlegg

1 Søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Saksopplysninger

Aremark kommune har i brev av 14.10.2019 mottatt en søknad fra Svend-Erik Hansesæter om erstatning av viltskader utført av hjort i plantefelt.

Han skriver i brevet at det er spesielt to felt med granplanter hvor hjorten gikk systematisk til verks og spiste samtlige toppskudd av de nyplantede granplantene. Året etter spiste de sideskuddene på plantene, og dermed har plantene fått form som en busk og kan ikke nyttes til skogproduksjon.

Det er observert mye hjort i området selv om de har vært offensive i forhold til å benytte tildelt fellingstillatelse for hjort i valdet de siste to årene. Søker stiller seg kritisk til viltforvaltningen i kommunen og mener at kommunen ikke har tatt hjorten på alvor, slik at den har fått vokse opp til en stor bestand.

Det redegjøres i søknaden om antall planter som er ødelagte og som må skjæres ned og deretter suppleres med nye planter. Det søkes ut fra dette Aremark kommune om en erstatning på kr. 24 250,- for å plante nye planter og skjære ned de ødelagte plantene.

Vurdering

Aremark kommune åpnet for jakt på hjort i 2016 selv om overordnet viltmyndighet ikke anbefalte det. Det ble åpnet for et forsiktig uttak ut fra opplysninger om bestanden, men det ble gitt differensierte fellingstillatelser ut fra bestandsstørrelsene innad i kommunen. I løpet av de to første årene ble ikke fellingstillatelsene utnyttet, mens kvotene er fylt i Aremark øst i de to siste årene. Tilbakemeldinger på en økt bestand har også medført at Aremark kommune har benyttet § 7 i Hjorteviltforskriften og gått for et mindre minsteareal, samt gitt fellingstillatelser på voksne dyr. I de første årene ble det kun gitt tillatelse til felling av kalv og spissbukk. Aremark kommune ønsker å følge den kommunale målsetningen i forhold til at hjortebestanden skal holdes på et nivå som ikke gir uakseptable skader innen landbruket.

Selv om kommunen har tatt ansvar og åpnet for jakt og differensiert uttaket i forhold til bestandsstørrelsen, har hjorten forårsaket skader innenfor landbruket. Spesielt vises dette på noen granplantefelt som medfører økonomiske belastninger for skogeierne som også etter Skogbruksloven er pålagt utførelse av skogforyngelse.

Tidligere når viltforvaltningen var statlig var det en tilskuddsordning i forbindelse med skader forårsaket av vilt i landbruket. Da viltforvaltningen ble kommunal og det ble opprettet kommunale viltfond, falt tilskuddsordningen bort. Forskriften for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort er helt tydelig på at det ikke er anledning å benytte seg av fondet til erstatning av skader som er utført av vilt. Det er kun til forebyggende tiltak midler fra viltfondet kan benyttes til.

Aremark kommune er også i den økonomiske situasjonen at det ikke er avsatt midler til denne type erstatninger.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort avslår Aremark kommune søknaden av 14.10.2019 fra Svend - Erik Hansesæter om erstatning for viltskader i plantefelt forårsaket av hjort.

Behandling i Viltnevd - 25.11.2019

Rådmannens forslag til vedtak ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

Med hjemmel i Forskrift for kommunal og fylkeskommunale viltfond og fellingsavgift for elg og hjort avslår Aremark kommune søknaden av 14.10.2019 fra Svend - Erik Hansesæter om erstatning for viltskader i plantefelt forårsaket av hjort.

Klage på vedtak vedr søknad om erstatning for viltskader i plantefelt

Kommunen må gjerne fremheve seg og pårope seg at de har tatt ansvar, men det er helt feil. Med den eksplosive økningen i hjortebestanden og store ødeleggelse i skogen så er kvotene alt for lave. I Aspestrand området er det nå alt for mye hjort, noe er riv ruskende galt når det skal være så stor bestand på et lite område i kommunen. Aremark kommune følger ikke sin egen kommunale målsetning når det gjelder hjortebestand, er kanskje på tide å vise politikerne på kart hvor hjorten er i Aremark så tror jeg nok de fleste skjønner problemet. Marker kommune åpner for uttak av hjort i 2020 hvor minstearealet er satt til 10 000 da, i Aremark er minstearealet 17500da og hjortestammen mye høyere. Jeg har ikke noe belegg for å mene at viltnevd og politikere er mer oppegående i Marker men vil heller kalle dem fremsynte. Man ønsker ikke å skape seg problemer som man kan unngå.

Kan vi som elgjaktlag/vald komme med forslag om nytt minsteareal for uttak av hjort til kommunestyret? Når i tilfelle må det være levert inn?

Aspestrand elgjaktlag har fått løyve på å felle to hjort som skadevilt, i løyva er det så mange restriksjoner at det var helt skammelig å lese vedtaket vedr den søknaden. Et signal på at viltnevd ikke setter seg inn i problemstillingen når man behandler saker. Regner med at rådmannens innstilling er basert kun på det økonomiske perspektiv. Jeg mener at Aremark kommune må takserer plante feltene som er ødelagt og ta følgende av det. Resultatet fra eventuelt taksering 2016-2019 vil vise hvor stor økonomisk belastning det er på den enkelt skogeier i kommunen. Dette må da være av interesse å vite for kommunen, eller tar jeg helt feil ?

Fortvilelsen min ble større etter å ha lest avslaget på søknaden min, jeg er frustrert og forbanna ikke bare på at søknaden ble avslått, «hadde egentlig ikke regnet med noe annet». Men jeg sitter fortsatt som er stort spørsmålsteget og lurert på hva jeg skal gjøre med plantefeltene mine som er ødelagt ??

Skal jeg kappe ned alle planter som har 3-4 toppskudd?

Plante nytt i feltene som er beitet ned 2020?

Er det noe jeg kan gjøre «tiltak» for å forhindre at det skjer igjen? Skal ny plante to felt i 2020.

Det er jo en del granskog på Vestlandet også men en helt annen type skog en det er her, der er det mye hjort. Kan ikke Aremark kommune ta kontakt med en av kommunene der med forespørsel om eventuelle tiltak/hvilke erfaringer de har med skog og hjort?

Jeg ønsker et bedre svar enn det jeg fikk sist med tanke på tiltak/rådgivning, synes det er direkte frekt og bare avslå en søknad basert på økonomi når problemet er mer komplekst. Vi som bor der hjortestammen er høyest har sett utviklingen over flere år og ser hvem vei det bærer. Etterlyser skogfaglig rådgivning for oss som er sterkt berørt av den eksplosive økningen i hjortebestanden. Jeg begynner å få veldig liten tiltro til viltnevd slik den er i dag. Ingen har tatt kontakt med meg for å diskutere skadene og befare hvor ille det egentlig er. Håper det nye kommunestyret forstår problemet og den belastningen som blir lagt på enkelte skogeiere, fortsetter hjortestammen å øke i det tempo vi har nå så tør ikke jeg tenke på konsekvensene.

Hilsen Svend-Erik Hansesæter

AREMARK
KOMMUNE

Plan - miljø og teknisk

Svend-Erik Hansesæter
Aspernveien 531
1798 Aremark

Deres ref:

Vår ref
2019/565-5

Saksbehandler
Ann Kristin Halvorsrud

Dato
17.12.2019

Tilbakemelding vedrørende klage på vedtak 2019/565-3

Henviser til brev av 12.12.2019 vedrørende «Klage på vedtak vedr søknad om erstatning for viltskader i plantefelt».

Jeg vil her avklare vedrørende klagebehandling av vedtaket som ble fattet i viltnemnda i sak 35/19 den 25.11.2019, samt svare ut dine spørsmål i brevet.

I din søknad av 14.10.2019 om «erstatning for viltskader i plantefelt» behandlet Aremark kommune din søknad i forhold til erstatning. Jeg oppfatter det slik i brevet av 12.12.19 at klagen din gjelder mangelen på oppfølging og skogfaglig rådgiving i forhold til hva du bør gjøre videre med plantefeltene. Veiledning i forhold til dine spørsmål vil utøves administrativt utenom den politiske behandlingen av den tidligere søknaden. Kommunens skogbrukssjef vil her kunne bistå når du tar kontakt for å avtale møte med han. Hvis det stemmer at det er dette klagen går ut på, vil dette bli fulgt opp administrativt. Hvis jeg misforstår, og det også er avslaget på økonomisk kompensasjon som er grunnlaget for din klage, bes det om en tilbakemelding på dette. En klage på avslaget vil da tas opp til ny politisk behandling i viltnemnda og sluttbehandles i kommunens klageorgan.

I forhold til spørsmålene i brev av 12.12.19, vil jeg opplyse om at minstearealet på hjort i Aremark er 20 000 daa. I vedtaket om fellingstillatelse på hjort for Aremark øst 1 og 2, samt Aspestrand, ble det gitt fellingstillatelse på 7 dyr der Aremark kommune med hjemmel i § 7 i forskrift om forvaltning av hjortevilt (Hjorteviltforskriften) fravek minstearealet og satte det til 17 400 daa. I henhold til nevnte § 7 har kommunen mulighet til å fravike minstearealet med 50 % når vilkårene er oppfylt.

Kommunen fastsetter minstearealet etter Hjorteviltforskriftens § 6 og forslag om endring av minstearealet kan fremmes til kommunen innen 15. januar. Endring av minstearealet skal fastsettes som en endringsforskrift og vedtas av kommunen innen 15. mars. Hovedregelen er ett minsteareal pr. kommune for hver art, men det kan fastsettes forskjellige minsteareal i ulike deler av en kommune. Før fastsettelse er det en del forhold som skal vurderes. Henviser til Hjorteviltforskriftens

Postadresse Rådhuset, Aremarkveien 2276, 1798 AREMARK	Besøksadresse Rådhuset, Aremarkveien 2276	Telefon 69 19 96 00	Bank 1050.07.01329
E-post: post@aremark.kommune.no	www.aremark.kommune.no	Telefaks	Org.nr 940875560

veileder vedrørende fastsettelse av minsteareal

<https://www.miljodirektoratet.no/globalassets/publikasjoner/M478/M478.pdf>

I forhold til taksering av skader i plantefelt har vi ikke noe vedtak på å gjennomføre dette over hele kommunen, men administrasjonen har en oversikt over innmeldte områder med skader. For den videre forvaltningen av hjorten er kommunen avhengig av videre kontakt og tilbakemeldinger fra dere grunneiere om situasjonen. Det er dokumentasjon som må legges til grunn for endringer i minstearealet og bruk av § 7. Kommunen har tidligere fått oversikt over observasjoner, synliggjøring av skader som eksempel gjennom din tidligere søknad og gjennom befaringer. Dette ligger også til grunn for tildelte fellingstillatelser og skadefellingstillatelser. Dette er arbeid som må følges opp videre.

Med hilsen

Ann Kristin Halvorsrud

miljøvernkonsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Fra: Ann Kristin Halvorsrud[ann.kristin.halvorsrud@marker.kommune.no]
Sendt: 20.12.2019 14:49:47
Til: Aremark post[post@aremark.kommune.no]
Tittel: VS: 2019/565-5

Journalføres på sak 2019/565

Mvh

Ann Kristin Halvorsrud

Fra: Ann Kristin Halvorsrud
Sendt: fredag 20. desember 2019 14.48
Til: 'SvendErik Hansesæter' <svenneh@live.no>
Kopi: andreas.lervik@aremark.kommune.no
Emne: SV: 2019/565-5

Hei

Din klage av 12.12.2019 vedrørende erstatning for viltskader i plantefelt vil bli tatt opp til behandling i viltnemnda.

Mvh

Ann Kristin Halvorsrud

Fra: SvendErik Hansesæter <svenneh@live.no>
Sendt: fredag 20. desember 2019 14.29
Til: Ann Kristin Halvorsrud <ann.kristin.halvorsrud@marker.kommune.no>
Kopi: andreas.lervik@aremark.kommune.no
Emne: 2019/565-5

Hei, ser i tilbakemeldingen din at du ikke forstår at det er en klage på søknad i forhold til erstatning. Det er en klage på min tidligere søknad om erstatning, samt en del ekstra spørsmål hvor du har besvart noen. Første gang jeg var i kontakt med K Burås om problemet var for et år siden, å fortelle meg at det bare er å ta kontakt med han er å ta lett på saken. Han kan ingenting gjøre med problemet, har ikke fått noe som helst veiledning fordi han vet ikke hva man skal gjøre med et sann type problem.

Ettersom det er så store utgifter for meg som skogeier og det er ingen i Aremark kommune som kan gi meg tilbakemelding på hva jeg bør gjøre med plantefeltene mine nå og i fremtiden så ser jeg ingen annen grunn enn å føre klagesaken videre.

Et annet problem er beiteskader på eng, blir betydelige skader når opp til 14 hjort trækker ned og beiter på enga i flere dager i strekk. Tror nok at Aremark kommune kan få mange erstatningsspørsmål mot seg hvis ikke minstearealet settes ned til et minimum.

Ser av svaret ditt at endring av minstearealet kan fremmes før 15/1, da kommer det et innspill fra meg utpå nyåret.

Hilsen Svend-Erik Hansesæter

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnemnd	6/20	27.01.2020

Klage på vedtak PS-sak 34/19 - Søknad om skadefelling

Vedlegg

- 1 Søknad for felling av skadevilt
- 2 Melding om vedtak Søknad for felling av skadevilt
- 3 Klage på vedtak Søknad for felling av skadevilt

Saksopplysninger

Aremark kommune mottok søknad fra Aspestrand jaktlag v/ Svend Hansesæter om skadefelling av to voksne hjort. Saken ble behandlet i Viltnemnda i sak 34/19 den 25.11.2019. Søknad, samlet saksframlegg og klagen vedlegges.

Følgende enstemmige vedtak ble fattet i møtet den 25.11.2019:

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

1. *Det kan skytes 2 ungdyr eller kalv.*
2. *Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.*
3. *Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.*
4. *Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.*
5. *Ordinære prøver skal tas av dyrene.*
6. *De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.*
7. *Skyteplassen for skutte dyr markeres inn på kart og leveres Aremark kommune sammen med fellingsresultatet.*
8. *Dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltnemnda omgående etter skyting.*
9. *Innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følge med slaktet.*

Aspestrand jaktlag har innen klagefristens utløp sendt inn klage på vedtak datert 17.12.2019. Klagen omfatter punktene 1, 2, 8 og 9 i vedtaket. De skriver avslutningsvis i sin klage at de ønsker en mer presis avklaring av om deres tolkning, samt begrunnelse og hjemmel til vedtaket som ble fattet. De ønsker å jakte videre på den gitte fellingstillatelsen med deres tolkning av vedtaket. De ønsker en dialog med kommunen om å kunne kjøpe hjorten de skyter.

Aremark kommune har i brev av 8.januar gitt tilbakemelding til Aspestrand jaktlag om at det er vedtaket fattet i viltnemnda som er gjeldende inntil klagen er behandlet.

Vurdering

Det er framsatt klage på 4 av vedtakets 9 vilkår i forbindelse med skadefellingstillatelse på to hjort.

Klage i forhold til vedtakets punkt 1:

Rådmannens innstilte på å gi fellingstillatelse på to dyr med vilkår om at det ikke skulle skytes kalveførende hind/kolle. Viltnemnda vedtok å gi tillatelse til å skyte to ungdyr eller kalv.

Klager finner vedtaket uklart i forhold til hva slags dyr som kan skytes og påpeker at det ikke er gitt begrunnelse for vedtaket. Klager skriver at de tolker vedtaket til at de kan skyte 2 voksne dyr eller ungdyr og at de vil forhold seg til det selv om de påklager vedtaket.

Rådmannen vil bemerke til klagens punkt 1 at fristen for gjennomføring av fellingene er 1.mars og ikke 20.mars som det er skrevet i klagen. Rådmannen henviser også til brev av 08.01.2020 som det er vist til under saksopplysningen innledningsvis at klager må forhold seg til vedtaket fattet den 25.11.2019 til klagen er behandlet.

Rådmannens innstilte på skadefellingstillatelse på to voksne dyr ettersom det i søknaden var beskrevet at det var voksne dyr som utførte skaden. Det ble satt vilkår om at det ikke skulle skytes kalveførende hind/kolle. Dette var ut fra prinsippet om ikke å skyte mora fra kalven, uten at det ble gitt noen videre begrunnelse på det i saksframlegget.

Viltnemnda fattet vedtak om skadefelling av to dyr og vilkåret i punkt 1 var at det skulle være ungdyr eller kalv. Det ble ikke gitt noen skriftlig begrunnelse fra viltnemnda på det under behandlingen av saken.

Nå under klagebehandlingen opprettholder rådmannen sin tidligere vurdering. Det er ikke kommet nye momenter i saken som tilsier en annen vurdering. Dette er på grunnlag av at det er voksne dyr som forårsaker skadene. Ettersom tiden har gått, vil det nå i tillegg være vanskeligere å bedømme størrelsene på dyra og vurdere om det er ungdyr eller mindre voksne dyr. I alle tilfeller kan det skytes ungdyr eller kalv hvis det observeres at det er den typen dyr som forårsaker skader på skogplantene dersom rådmannens innstilling vedtas. Klagen anbefales imøtekommet på dette punktet.

Klage i forhold til vedtakets punkt 2:

Rådmannen innstilte på at uttaket av dyra skal utføres i områder med omfattende skader på skogplanter og viltmemnda fulgte rådmannens innstilling på dette punktet. Det klages på dette da det henvises til saksframlegget der det er omtalt at det er skader både på jord- og skogbruket. Klager mener dyrene derfor også kan skytes på jordene. De argumenter for at det er vanskelig å få skutt dyrene i skogsområdene da de oppholder seg mest der på nattetid og at det er de samme dyrene som oppholder seg på jordene som gjør skade i skogen.

I skadefellingssøknaden er det omfanget av hjortens skader i skogen og utgifter og problemer i tilknytning til foryngelsesplikten som er vektlagt. Det er i saksframlegget referert til søknaden om at det også er beiteskader på innmarka med konsekvenser for gressproduksjonen. Det er kjent at det er skader innen både jord- og skogbruket, men det er innen skogbruket kommunen har fått flest henvendelser om og det er der det er gjort beregninger av skadeomfanget.

En skadefellingstillatelse skal kun gis ved spesielle forhold der det har blitt prøvd og gjennomført andre tiltak for å forhindre skade. Det er de enkelte dyrene, som utøver skade, som det skal gis skadefellingstillatelse på. I henhold til Miljødirektoratet skal skadefellingstillatelsen angi for hvilket område fellingstillatelsen er gyldig. I dette tilfellet er det Aspestrand jaktlags område, men det er ytterligere spesifisert med skogsområdene der skadene er utøvd. Dette er gjort for i størst mulig grad kunne få tatt ut de dyrene som volder skaden. Hjorten er et flokkdyr, men det er ukjent om hele flokken/dyrene som oppholder seg i på jordene, også gjør skade på plantefeltene. Det kan her være at det er noen av dyrene som har spesialisert seg på skogplantene og som det er viktig man da gjennom en skadefellingstillatelse tar ut. Av den grunn opprettholder rådmannen punkt 2 i sin innstillingen ved klagebehandlingen om at skadefellingstillatelsen er gjeldene i skogsområdene der det er størst skader på skogplantene. Klagen anbefales ikke tatt til følge på dette punktet.

Klage i forhold til vedtakets punkt 8:

Viltmemnda satte som vilkår i vedtakets punkt 8 at dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltmemnda. Det er påklaget med begrunnelse i at dette ikke har blitt pålagt jaktlag når det er gitt fellingstillatelser på elg og at det i Naturmangfoldlovens § 18 og Viltloven § 48 ikke er hjemmel til å pålegge jaktlaget denne oppgaven uten at de blir betalt for det.

I rådmannens innstilling og som ble vedtatt i Viltmemnda ble det fremmet vilkår i tilknytningen til vedtaket om skadefellingstillatelse. Vedtaket er hjemlet i Naturmangfoldlovens § 18 4.ledd.

På Miljødirektoratets hjemmeside er det utarbeidet følgende sjekkliste over følgende punkter over hva en skadefellingstillatelse skal inneholde:

- Antall individer av en bestemt art som kan felles.
- I hvilket område fellingstillatelsen er gyldig.
- I hvilken tidsperiode fellingstillatelsen er gyldig.
- Hvem tillatelsen gjelder for.
- Hvilken plikt man har for å rapportere utfallet av fellingen.
- Henvise til hjemmel
- Informere om klageadgang, klagefrist og hvor klagen sendes.
- Hvem skal det felte dyret tilfalle? Se under

Disse kan dyret tilfalle:

- Hjortevilt felt etter naturmangfoldloven tilfaller kommunen. Det følger av [viltloven § 48](#) andre ledd.
- Skjer skadefelling i perioden det er jakttid på arten, kan kommunen bestemme at dyret tilfaller valdet mot fratrekk i kvota. Dette krever at valdet har tilsvarende kategori dyr på sin fellingskvote.
- Utenfor jakttid skal dyret alltid tilfalle kommunen, og kan ikke overlates til den jaktberettigede. I praksis innebærer dette at kommunen selger de delene av viltet som kan omsettes, og inntektene tilfaller det kommunale viltfondet.

Det er i klagen stilt spørsmål om det er hjemmel til å pålegge at jaktlaget skal ivareta dyret etter felling. Selv om lovens ordlyd ikke sier noe om det er adgang til å stille vilkår, er det en oppfatning at forvaltningen likevel kan stille vilkår som betingelse for vedtak. Det er her med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 fattet et positivt vedtak for søker. I den forbindelse har forvaltningen stilt vilkår i en sak der søker får rett til noe som den ellers ikke ville ha fått.

Dyr som felles etter en skadefellingstillatelse tilfaller Viltfondet eller valdet mot fratrekk i kvota. Etersom kvota for søker/valdet er fylt, tilfaller verdien av dyret kommunen og kan ikke overlates til de jaktberettigede.

Vilt som tilhører kommunens viltfond skal godkjennes av Mattilsynet før omsetning. Av den grunn er det viktig at de skutte dyrene ivaretas riktig og på en hygienisk måte rett etter felling.

Rådmannen oppfatter det som en saklig sammenheng mellom skadefellingstillatelsen og vilkåret da vilkåret er viktig i forhold til at dyret ikke ødelegges, og slik at dets verdi opprettholdes. Rådmannen innstiller derfor på at viltnemndas vedtak på dette punktet opprettholdes og at klagen dermed ikke tas til følge når det gjelder punkt 8.

Klager henviser til at vilkåret om ivaretagelse av dyr ikke blir gitt i forbindelse med fellingstillatelse på elg. Rådmannen er her usikker på om det henvises til ordinær fellingstillatelse på elg eller om det henspiles til skadefellingstillatelse. Ved ordinær fellingstillatelse gis jaktrettshaver med et godkjent vald en tillatelse med hjemmel i Hjorteviltforskriftens § 18 til å felle dyr der verdien tilfaller jaktrettshaver. I den sammenhengen vil det være i jaktrettshavers interesse å ivareta det skutte dyret. Rådmannen er ikke kjent med at det er gitt skadefellingstillatelse på elg i Aremark tidligere og om det ble satt vilkår i forbindelse med vedtaket.

Klage i forhold til vedtakets punkt 9:

Vilkåret i punkt 9 setter som vilkår at innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følge med slaktet.

Når kommunen skal selge eller gi bort vilt skal det kontrolleres av Mattilsynet på godkjent viltbehandlingsanlegg. Det er da et krav om at de indre organer (hjerte, lunge, lever, nyrer, milt og hode) skal følge med for kontroll. Rådmannen henviser til vurderingen som omhandler punkt 8 i vedtaket i forhold til mulighet for å sette vilkår til et vedtak. Rådmannen anbefaler på bakgrunn av dette at vilkåret i vedtakets punkt 9 opprettholdes i samsvar med viltnemndas vedtak. Klagen anbefales ikke tatt til følge på dette punktet.

Dersom viltnemnda opprettholder sitt tidligere vedtak sendes klagen til Fylkesmannen i Oslo og Viken til endelig avgjørelse.

Rådmannens innstilling

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

1. Kalveførende hind/kolle skal ikke felles.
2. Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.
3. Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.
4. Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.
5. Ordinære prøver skal tas av dyrene.
6. De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.
7. Skyteplassen for skutte dyr markeres inn på kart og leveres Aremark kommune sammen med fellingsresultatet.
8. Dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltnemnda omgående etter skyting.
9. Innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følge med slaktet.

Klage av 17.12.2019 tas delvis til følge ved at vilkår i punkt 1 endres. Øvrige vilkår i saken opprettholde og saken sendes Fylkesmannen i Oslo og Viken til endelig avgjørelse.

Viltnemda

v/ Aremark kommune

Rådhuset, Aremarkveien

1798 Aremark

24.09.2019

Søknad for felling av skadevilt

Aspestrand jaktlag søker på vegne av grunneiere på Aspestrand om felling av skadevilt. I to år har det vært aktiv jakt på hjort i Aremark og jaktlaget på Aspestrand har skutt tre dyr både i 2018 og 2019. Jaktlaget har også sendt inn en rekke observasjoner og bildedokumentasjon til kommunen og viltnemda både direkte og i hjorteviltportalen for å dokumentere hjorteaktiviteten.

De siste tre årene er det også gjort en rekke observasjoner i grunneiernes plantefelt, vedrørende ødeleggelse av planta granplanter. På grunn av de gode prisene på tømmer, har det blitt tatt ut store mengder virke hos mange grunneiere, dermed er det store områder som er plantet på. Nå er det tydelig at mye av plantefeltene er helt nedbeitet av hjort. Kommunens skogsansvarlige saksbehandler, Kjell Ove Burås, har vært på disse stedene og mener det er gjort betydelige skader på de nye granplantene. Han mener selv at det beste vil være en befaring med viltnemda og kommunens viltansvarlig for å vise selv hvor omfattende skadene er. På bakgrunn av dette har ikke Burås gitt oss noen skriftlige rapporter om det som er observert i plantefeltene.

Oppsummert er plantene betydelig beitet i flere omganger, mange planter har dødd og må erstattes. Dette er kostbare skader for grunneiere hvor skogsdriften er en største inntektskilden på gårdene i området. I tillegg er det beiteskader på innmark, som har konsekvenser på gressproduksjonen.

Derfor ønsker vi nå å felle to voksne hjort på Aspestrand. Dette er fordi det er de voksne individene som har utøvd skade på plantefeltene. Dette bør også ligge til grunn for den videre hjorteforvaltningen i kommunen, da det taler for at kvotene på hjort er for små. Grunneiere er plikta til å plante etter hogst og dermed må man bruke penger og ressurser på dette, men hva er nytten blir betydelig redusert når det bare blir fôring av hjortebestanden.

I det vedtatte dokumentet Kommunal målsetning for hjortevilt i Aremark kommune (vedtatt 06.02.2018) står det under punkt 2.3.1, tredje punkt: *Bestanden skal likevel holdes så lav at den ikke påfører uakseptable skader for jord- og skogbruk.*

På Aspestrand er denne grensen nådd. Det er ca. 25 000 ungplanter som er beitet av hjort. Burås har en nærmere oversikt over hvor mye som er skadet og kostnadene. Derfor ønsker vi at viltnemda tar seg tid til å komme ut for å se på områdene som Burås foreslår, før det fattes en beslutning for om Aspestrand gis tillatelse til å felle flere hjort eller ei.

Vi foreslår en befaring på områdene innenfor Rødsmoen/Sandaker, inn mot grensen. Nærmere kan avtales når dato settes.

Håper på snarlig svar fra viltnemda.

Hilsen

Aspestrand jaktlag

Jaktleder, Svend Hansesæter

Aspestrand

Plan - miljø og teknisk

AREMARK
KOMMUNE

Svend Olai Hansesæter
Aspernveien 578
1798 Aremark

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2019/434-3

Saksbehandler
Ann Kristin Halvorsrud

Dato
27.11.2019

Søknad om skadefelling av hjort

Vedlagt følger sakspapirer med vedtak i saken.

*Vedtaket kan påklages til **Fylkesmannen i Oslo og Viken**. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.*

Klagen skal sendes skriftlig til Aremark kommune., Angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Med hilsen

Ann Kristin Halvorsrud
Miljøvernkonsulent

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes derfor uten håndsignatur.

Postadresse/Besøksadresse
, 1798 AREMARK

Telefon
69 19 96 00

Bank
1050.07.01329

E-post:

www.aremark.kommune.no

Org.nr
940875560

AREMARK
KOMMUNE

Arkiv: K40
Arkivsaksnr: 2019/434-2
Saksbehandler: Ann Kristin Halvorsrud

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato

Søknad om skadefelling av hjort

Vedlegg

1 Søknad fra Aspestrand

-

Saksopplysninger

Aremark kommune har mottatt søknad fra Aspestrand jaktlag v/ Svend Hansesæter om skadefelling av to voksne hjort.

De skriver i sin søknad at det i de siste to årene har vært aktiv jakt på hjort og at jaktlaget har skutt tre dyr i 2018 og tre i 2019. De siste tre årene er det gjort en rekke observasjoner av ødelagte granplanter i plantefeltene. Det framkommer i søknaden at skogbrukssjefen har befart områdene og kan bekrefte at det er gjort betydelig skade der plantene er beitet i flere omganger, og mange planter har dødd og må erstattes. Det er ca 25 000 planter som er beitet av hjort. I tillegg er det beiteskader på innmark med konsekvenser for gressproduksjonen.

Aspestrand jaktlag inviterte Viltnemnda, skogbrukssjefen og kommunens viltansvarlig på befaringsfor å se områdene og for å få informasjon om skadene.

Mandag 21. oktober ble det avholdt befaringsfor. Til stede var representanter fra grunneierne; Kjell Aspestrand, Svend Hansesæter, Svend Erik Hansesæter, Morgan Huse, Bjørn Bråthen, sammen med Nils Erik Aanonsen og Morten Buer fra viltnemnda, og skogbrukssjef Kjell Ove Burås og miljøvernkonsulent Ann Kristin Halvorsrud fra Aremark kommune. Skogbrukssjefen ga opplysninger om de første observasjoner av beiteskader trolig forårsaket av hjort i kommunen for ca 5 år siden og om skadene som er registrert i løpet av de tre siste årene i området rundt Aspestrand. Skogbrukssjefen har befart områdene og kunne bekrefte at det er gjort betydelig skade der plantene er beitet i flere omganger slik at foryngelsesplikten til skogeierne ikke er oppfylt. Han henviste til foryngelsesplikten og skogbrukslovens § 9 2.ledd som sier følgende: «Der beiting av hjortevilt fører til vesentlige skadar på skog som er under forynging, eller det beitinga er ei vesentleg hindring for å overhalde plikta til å forynge skog etter § 6 i denne lova,

skal kommunen som viltorgan vurdere om det er behov for å regulere bestanden av hjortevilt slik at beitemykket blir redusert».

Miljøvernkonsulenten henviste til Naturmangfoldlovens § 18, 4. ledd der kommunen har hjemmel til å avverge skade på avlinger som ikke er høstet, skog eller annen eiendom gjennom skadefellingstillatelse. Det er satt en del kriterier som må være til stede for at kommunen skal kunne gi skadefellingstillatelse. Det ble referert til de kommunale målsetningene for hjorteviltforvaltningen i kommunen, vedtatt minsteareal og bruk av § 7 i hjorteviltforskriften (50%-regelen) som kan benyttes ved utstedelse av fellingstillatelser. § 7 gir mulighet til å variere minstearealet innad i kommunen mellom 10- og 30 000 daa. Endring av minstearealet må gjøres gjennom en forskriftsendring.

Det ble en utveksling av synspunkter om hjortebestanden og forvaltningen av den i kommunen.

Vurdering

Det er nå fjerde året som det jaktes på hjort i Aremark øst hjortevald. De tre første årene fikk de tildelt fellingskvote etter minstearealet, mens de i 2019 fikk tildelt en kvote på 7 dyr som tilsier et minsteareal på 17 400 daa. Jaktuttaket er organisert annerledes de to siste årene noe som har medført at kvota har blitt fylt etter få jakt dager. I år var en del av tildelt kvote to voksne dyr, ett av hvert kjønn, mot tidligere år da det kun har blitt tildelt kalv og spissbukk. I løpet av de to siste årene er det samlet skutt 12 dyr i valdet. Av disse dyrene er det skutt seks dyr i Aspestrand jaktlag som er en del av Aremark øst hjortevald. De har her vært offensive i forhold til å avverge skader gjennom uttak av hjort gjennom ordinær jakt. Det er tidligere ikke søkt om eller gitt noen skadefellingstillatelser. Spørsmålet har vært stilt til kommunen, men ut fra kriteriene om dokumentasjon av skader og tiltak for å redusere eller forhindre skader har kommune ikke mottatt noen søknader.

I 2018 fikk kommunen tilbakemeldinger om økt bestand og Aremark øst hjortevald foretok en registrering av observasjoner av hjort gjennom vinteren. Denne dokumentasjonen var grunnlaget for en økt tildeling av dyr i 2019 og tildeling av voksne dyr.

Under befaringen fikk administrasjonen et godt innblikk i omfanget av skader som hjorten har forårsaket på plantefeltene i området. I tillegg har administrasjonene gjennom høsten og befaringer fått tilbakemeldinger på en økende bestand av hjort. I henhold til de kommunale målsetningen for hjorteviltet i Aremark skal kommunen ha en bærekraftig bestand som likevel skal være så lav at den ikke medfører uakseptable skader for jord- og skogbruket. Bestanden av hjort varierer innenfor Aremark kommune sine grenser, og rådmannen er av den oppfatning at det må en differensiert forvaltning til i kommunen, noe som også gjenspeiles ved tildeling av fellingstillatelser.

Søknaden om skadefellingstillatelse ble mottatt av Aremark kommune rett etter at årets fellingskvote var fylt. Av den grunn har en ikke kunne påvise om årets uttak av dyr har medført noen effekt i forhold til skadepresset på plantefeltene.

I høst etter at hjortejakta ble avsluttet ble det i tilstøtende jaktområde innad i valdet plantet rundt 30 000 granplanter som grunneierne nå vil følge opp i forhold til overvåkning av eventuelle skader.

Omfanget av beiteskader på granplantene er etter skogbrukssjefens vurdering så omfattende med beiting over to til tre år at foryngelsesplikten ikke er fulgt opp. Skadeomfanget vurderes av en slik art av skogbrukssjefen at Skogbrukslovens § 9 2. ledd må komme til anvendelse.

På grunnlag av skadeomfanget og det antall observasjoner av dyr som er gjort siste året og under årets høst vil rådmannen anbefale at søknad om skadefelling av to voksne dyr imøtekommes. Det bør settes som vilkår blant annet at uttaket ikke skal gjelde kalveførende hind/kolle og at uttaket foretas i området med omfattende skader på skogplantene. Uttaket av skadedyr vurderes slik at hjorteviltbestanden i Aremark fortsatt vil være bærekraftig.

Rådmannens innstilling

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

1. Kalveførende hind/kolle skal ikke felles.
2. Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.
3. Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.
4. Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.
5. Ordinære prøver skal tas av dyrene.
6. De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.

Behandling i Viltnemd - 25.11.2019

Representanten Nils Erik Aanonsen (Sp) fremmet følgende endringsforslag til punkt.1:

Det kan skytes 2 ungdyr eller kalv.

Ved votering ble Aanonsens forslag til endring enstemmig vedtatt.

Representanten Nils Erik Aanonsen (Sp) fremmet følgende tilleggsforslag:

7. Skyteplassen for skutte dyr markeres inn på kart og levers Aremark kommune sammen med fellingsresultatet.
8. Dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltnemnda omgående etter skyting.
9. Innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følges med slaktet.

Ved votering ble Aanonsens forslag til tilleggspunkter enstemmig vedtatt.

Vedtak

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

1. Det kan skytes 2 ungdyr eller kalv.
2. Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.
3. Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.
4. Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.
5. Ordinære prøver skal tas av dyrene.

6. De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.
7. Skyteplassen for skutte dyr markeres inn på kart og leveres Aremark kommune sammen med fellingsresultatet.
8. Dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltnemnda omgående etter skyting.
9. Innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følge med slaktet.

Aremark kommune
Rådhuset
Aremarkveien 2276
1798 Aremark

17.12.2019

Klage på vedtak PS-sak 34/19 – Søknad om skadefelling

Aspestrand jaktlag klager på vedtak fattet i viltnemnda PS-sak 34/19.

Vedtaket sier som følgende:

Aspestrand jaktlag gis med hjemmel i Naturmangfoldloven § 18 4.ledd tillatelse til å felle to hjort i form av skadefelling. Tillatelsen gis på disse vilkårene som alle skal oppfylles:

- 1. Det kan skytes 2 ungdyr eller kalv.*
- 2. Uttaket av to dyr skal gjøres i områder med omfattende skader på skogplanter.*
- 3. Fellingstillatelsen er gyldig til 1.mars 2020.*
- 4. Utfallet av skadefellingen rapporteres til Aremark kommune innen 10.mars 2020 som legger det inn som fallvilt i Hjorteviltregisteret.*
- 5. Ordinære prøver skal tas av dyrene.*
- 6. De felte dyrene tilfaller det kommunale viltfondet.*
- 7. Skyteplassen for skutte dyr markeres inn på kart og leveres Aremark kommune sammen med fellingsresultatet.*
- 8. Dyrene slaktes, henges opp og meldes ifra til Aremark kommune / leder i viltnemnda omgående etter skyting.*
- 9. Innvoller som nyrer, hjerte, lunger og milt skal følge med slaktet.*

Vår respons til vedtaket:

1. Det står at vi kan skyte to ungdyr/kalv, vi anser dette å være en åpning av det vi har søkt om, nemlig to voksne dyr. Dette er fordi det ut ifra vedtaket ikke er godt å si hva som menes, da det ikke er gitt noen begrunnelse for dette punktet i vedtaket. I forslaget til vedtak står det at vi får ikke skyte kalveførende hind/kolle, noe som er logisk i og med at fristen for å ha gjennomført fellingene er 20.mars, innen dette er det store muligheter for at hunndyrene er drektige. Vi anser det slik at vi kan skyte 2 voksne dyr eller ungdyr og slik kommer vi til å følge vedtaket, selv om vi nå påklager det.
2. Det står at uttaket skal gjøres i områdene hvor det er omfattende skader på skogplanter. Dette vanskeliggjør det igjen for oss og ses på som merkelig da det står i saksframlegget at det både er jordbruk og skogbruk som blir skadet av hjorten. I tillegg er det vanskelig å få skutt dyrene i skogsområdene da de holder til mest der på nattetid. Dyrene som gjør skader i skogen er de samme som vi observerer på jordene, dermed burde vi kunne skyte dyr som også oppholder seg på jorder.
3. Ingen protester.
4. Ingen protester.
5. Ingen protester.
6. Ingen protester.
7. Ingen protester.

8. Vi klager på dette punktet. Vi finner det høyst urettferdig at vi pålegges å gjøre denne jobben. Om vi skal gjøre denne jobben kommer vi til å sende faktura for brukte timer pr. person. Dette vil inkludere arbeidet med å hente fram dyret, vomming og slakting. Det har ikke vært rutinen at kommunen har pålagt et jaktlag å gjøre denne typen arbeid når det har blitt gitt fellingstillatelse på for eksempel elg. Vedtaket viser til naturmangfoldsloven §18 hvor det ikke gis kommunen hjemmel i å pålegge oss dette. I viltloven § 48 står det i 3.ledd *Kommunen skal så vidt mulig sørge for at viltet blir tatt vare på*. Det står ikke at kommunen pålegge andre å gjøre dette og ikke at de kan pålegge at vi gjør jobben gratis.
9. Følger som punktet over. Hvor er lovhjemmelen som kan pålegge oss å gjøre dette, og gratis?

Det er på bakgrunn av dette klager vi og ønsker en mer presis avklaring om vår tolkning ikke er korrekt, samt begrunnelse og hjemmel til vedtaket som ble fattet.

Som nevnt over kommer vi til å jakte videre på den fellingstillatelsen som er gitt med vår tolkning av vedtaket.

Vi ser for øvrig i referatet fra viltnemndas møte 25.11.2019 PS-sak 37/19 at priser på hjortekjøtt med 15% moms er 70,- pr.kg, som kommer fra kommunens viltfond. Derfor ønsker vi å kunne kjøpe hjortene vi skyter til denne kiloprisen. Dette ønsker vi en nærmere dialog med kommunen om.

Med hilsen

Aspestrand jaktlag

v/ jaktleder Svend Hansesæter,

Aspestrand

Saksframlegg

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Viltnevd	7/20	27.01.2020

Endring av minsteareal for hjort

Saksopplysninger

Aremark kommune har i en e-post den 9.januar 2020 fra Svend-Erik Hansesæter mottatt følgende «Hei, sender over et innspill til kommunestyret for nytt areal for felling av hjort».

I januar 2016 vedtok Miljødirektoratet ny forskrift om forvaltning av hjortevilt (elg, hjort, villrein, rådyr og dåhjort), (Hjorteviltforskriften). Forvaltningsprinsippet i hjorteviltforskriftens § 1 slår fast at forvaltningen av hjortevilt skal ivareta bestandenes og leveområdenes produktivitet og mangfold. Det skal legges til rette for en lokal og bærekraftig forvaltning med sikte på nærings- og rekreasjonsmessig bruk av hjorteviltressursene. Forvaltningen skal videre sikre bestandsstørrelser som fører til at hjortevilt ikke forårsaker uakseptable skader og ulemper på andre samfunnsinteresser.

I Hjorteviltforskriftens § 3 er det fastsatt at kommunen skal vedta målsettinger for utvikling av bestandene av hjortevilt. Målene skal blant annet ta hensyn til opplysninger om beitegrunnlag, bestandsutvikling, skader på naturmangfoldet, jord- og skogbruk og omfanget av viltulykker på vei og bane. Videre er det i Hjorteviltforskriftens §§ 5 og 6 fastsatt at kommunen skal vedta forskrift om åpning av jakt på hjortevilt og fastsette minsteareal for artene. Sammen med andre sentrale lover og forskrifter (Naturmangfoldloven § 1, Viltloven § 1, Forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst, Skogbruksloven § 1 og § 9) er dette styrende for forvaltning av hjorteviltet vårt.

Minsteareal og tellende areal som virkemiddel

Minsteareal er definert som arealstørrelsen på det minste sammenhengende området som kommunen kan godkjenne som et vald. Et vald er det geografiske området som kan få tildelt

fellingsstillatelse fra kommunen. Minsteareal er også størrelsen på det tellende arealet som skal legges til grunn for hvert dyr det gis fellingsstillatelse på.

Fastsetting av minstearealet er det viktigste virkemiddelet i reguleringen av bestandsstørrelse. § 6 i Hjorteviltforskriften åpner for at det kan fastsettes ulikt minsteareal i ulike deler av en kommune dersom det er vesentlige forskjell på beitegrunnlag, bestandstetthet eller skadepress. Kommunen har med hjemmel i Hjorteviltforskriften §7 også mulighet til å fravike minstearealet med inntil 50 prosent ved tildeling av fellingsstillatelser. § 7 kan benyttes både til å senke og heve andel tildelte fellingsstillatelser.

Fravik fra minstearealet skal gjøres på bakgrunn av ulikheter i artens levekår i kommunen, bestandens størrelse og utvikling, den skadeviltet volder eller andre ekstraordinære forhold. Beslutning om fravik fra minstearealet er et enkeltvedtak og skal kun gjøres for særskilte vald og for en begrenset periode. Unntaksregelen i § 7 gir kommunen mulighet til å tildele ytterligere fellingsstillatelser, hvor hjorteviltets arealbruk kommer i konflikt med andre samfunnsinteresser, som beiteskader på produksjonsskog og innmark.

Hjorteforvaltningen i Aremark:

Aremark kommune vedtok i kommunestyret den 11.02.2016 å åpne for jakt på hjort. Minstearealet ble vedtatt til 20 000 daa for hele Aremark kommune.

I «Kommunal målsetning for hjorteviltforvaltningen i Aremark» vedtatt den 06.02.2018 står følgende mål for hjorteforvaltningen:

- Aremark kommune har som mål å ha en bærekraftig bestand av hjort i kommunen.
- Bestanden skal ha en sunn alders og kjønnsfordeling.
- Bestanden skal likevel holdes så lav at den ikke påfører uakseptable skader for jord- og skogbruk.

Med dette grunnlaget har det kun blitt gitt kvoter på kalv og spissbukk de tre første årene det har vært åpnet for jakt og 50%-regelen har blitt benyttet oppad. I 2019 ble 50 %-regelen benytte nedad og det ble gitt fellingsstillatelse på til sammen tre voksne dyr, ei hind og to bukker i de delene av kommunen med størst bestand.

Tabellen under viser tildelte og felt hjort i perioden 2016 – 2019. Felte dyr er i området øst og syd for Haldenvassdraget. I de to første årene det ble gitt fellingsstillatelse var organiseringen av jakten på østsiden av vassdraget slik at fellingsmuligheten i forhold til tilholdet av hjort ikke var optimal. Endring på dette har medført 100 % avskytning i første del av jaktperioden de to siste årene i området på østsiden av Haldenvassdraget.

Tildelt og felt hjort i Aremark

År	Tildelt totalt	Felt totalt
2016	8	2
2017	8	0
2018	10	6
2019	13	8

Status på hjortebestanden:

Hjorten har vært tilstedeværende i kommunen i lengre tid, men det i de siste 5-7 årene at bestanden har økt. Det finnes i dag tilhold av hjort på flere områder i kommunen, men den er ujevnt fordelt. På østsiden av kommunen og syd for Bjørkebekk er områdene med mest hjort. I

2018 fikk kommunen tilbakemeldinger om økt bestand og Aremark øst hjortevald foretok en registrering av observasjoner av hjort gjennom vinteren 2019. Denne dokumentasjonen var grunnlaget for en økt tildeling av dyr i 2019, samt tildeling av voksne dyr.

I søndre del av Aremark øst ble det til sammen gjort 259 observasjoner av hjort i tidsrommet 15. januar til 14. april. Disse observasjonen fordelte seg på følgende kategorier av kjønn og alder:

Spissbukk	Eldre bukk	Kolle	Alle kalver	Ukjent	Sum
23	49	74	28	85	259

På et sted ble det på det meste observert 17 ukjente dyr i en flokk.

Konfliktområder med hjort

Hjortens etablering i kommunen har medført konflikter i forhold til jord- og skogbruket. Innen skogbruket har kommunen fått henvendelser vedrørende barkgnag, men det er spesielt beiting av skogplanter som er et problem med økonomiske konsekvenser. Omfanget av beiteskader på granplantene på flere steder øst og syd for Haldenvassdraget er etter skogbrukssjefens vurdering så omfattende de siste to til tre år at foryngelsesplikten ikke er fulgt opp. Skadeomfanget vurderes av en slik art av skogbrukssjefen at Skogbrukslovens § 9 2. ledd må komme til anvendelse. Hjorten som flokkdyr og som beitedyr på områder for gressproduksjon har også blitt et problem. Tørkesommeren 2018 var spesielt utfordrende med et hardt beite av hjorten på innmarka.

Kommunen har også mottatt søknad om skadefellingstillatelse med bakgrunn i beiteskader på skogplanter, samt søknad om økonomisk erstatning på skader på skogplantefelt. Dette behandles i egne saker.

Det er ikke registrert noen trafikkpåkjørslar på hjort i Aremark.

Vurdering

Hjort er en forholdsvis ny art i kommunen. Det ble vedtatt å åpne for et forsiktig uttak gjennom å fastslå et minsteareal på 20 000 daa ettersom bestanden var i vekst og forårsaket skader innen landbruket. Det er nå fjerde året som det jaktes på hjort i Aremark. Det finnes i dag tilhold av hjort på flere områder i kommunen, men den er ujevnt fordelt.

Det ble vedtatt et høyt minsteareal ut fra den kunnskapen kommunen hadde om bestanden på det aktuelle tidspunktet. Det har vært en forsiktig åpning for jakt med avskyting på fortrinnsvis kalv og spissbukk. Åpningen for jakt har også til hensikt å få en bedre kunnskap og oversikt over bestanden, samt at det kunne være konfliktdepende i forhold til skadene som ble utført. Grunneiere og jegere har engasjert seg i bestandsutviklingen og det har vært organisert tellinger av observasjoner av dyra. Hensikten med dette var å kunne dokumenter om det var en økende bestand. Registreringer av «Sett-hjort» under jakta oppfattes til å ikke være så god i begynnelsen da valdet er stort med mange jegere som jakter hver for seg og det kan være vanskelig å få samordnet observasjonene under jakta.

Hjortens tilstedeværelse gjennom året i kommunen varierer. I enkelte områder finnes den hele året, mens andre steder forsvinner den om høsten etter brunsten og kommer tilbake om våren. Det er også områder med bare streifdyr. Det finnes ikke en fullstendig dokumentasjon over bestandsstørrelsen og vandringene til hjorten, men utviklingen av bestanden er økende. Det er positivt at det er satt opp på dagsorden å få til et fremtidig samarbeid om bestandsvurdering av

hjort i regionen. En felles avskytningsstrategi for en lav robust hjortebestand med et lavt konfliktnivå kan være målet.

Ut fra de utfordringene Aremark kommune har i noen områder må virkemidlene for regulering av bestandsstørrelsen vurderes allerede nå. For 2019 ble § 7 i Hjorteviltforskriften benyttet i en viss grad og det ble gitt skadefellingstillatelse på to dyr. Rådmannen er av den oppfatningen at bruk av minstearealet er det viktigste virkemiddelet for regulering av bestandsstørrelsen. Ettersom det er forskjeller i forhold til bestandsstørrelsen innad i kommunen, foreslår rådmannen at det fastsettes ulikt minsteareal innad i kommunen. I de områdene som i dag kun har streifdyr eller der det oppholder seg hjort utenom jakttiden foreslår rådmannen å beholde dagens minsteareal på 20 000 daa. Dette dreier seg om området på vestsiden av Haldenvassdraget. I den resterende delen av kommunen, på østsiden og sydsiden av Haldenvassdraget, foreslår rådmannen å endre minstearealet. Det er i dette området bestandsstørrelsen og beiteskadene har økt. Rådmannen foreslår å endre minstearealet i det området til 10 000 daa. En slik endring av minstearealet i deler av Aremark kommune vil medføre et bedre tilpasset verktøy for hjorteforvaltningen. Andre størrelser på minsteareal er også vurdert.

I henhold til den kommunale målsetningen for hjorteviltet i Aremark skal kommunen ha en bærekraftig bestand av hjort som likevel skal være så lav at den ikke medfører uakseptable skader for jord- og skogbruket. For den videre forvaltningen av hjorten må det legges opp til en avskytning som bevarer flokkstrukturen. Avskytningen må fortsatt ha en fordeling med hovedvekt på kalv og ungdyr, noen hind og en liten andel beskatning av storbukk.

Basert på de vurderingene som fremkommer i saken foreslår rådmannen følgende endringsforskrift for minsteareal for hjort i Aremark kommune.

Kommune / del av kommunen	Hjort: minsteareal i daa
Aremark, vest for Haldenvassdraget	20 000
Aremark, øst og syd for Haldenvassdraget	10 000

Før denne endringen kan vedtas må forslaget til endringsforskrift sendes på høring. Etter høringen legges forslaget igjen frem for viltneemda, formannskapet og deretter for kommunestyret som fatter det endelige vedtaket.

Folkehelse

Jakt er en viktig kilde til trivsel og livskvalitet for jegere. Selv om jakt er en liten aktivitet i omfang sammenlignet med andre friluftslivsaktiviteter, har aktiviteten betydelig verdi i form av rekreasjon, helsegevinst, gode naturopplevelser og en viktig sosial aktivitet for dem som deltar.

På den annen side vil skadeproblematikken som oppstår i områdene der hjorten beiter forårsake økonomiske konsekvenser som skaper bekymring og frustrasjon for grunneierne.

Rådmannens innstilling

Med hjemmel i Hortevidtforakrifikten § 6 legger Aremark kommune ut på høring forslag til endringsforskrift vedrørende minsteareal på hjort:

Kommune / del av kommunen	Hjort: minsteareal i daa
Aremark, vest for Haldenvassdraget	20 000
Aremark, øst og syd for Haldenvassdraget	10 000

PS 8/20 Orienteringer